

Joram en de dode tweeling

J-P Rutte

© 2002

HOOFDSTUK 1

Joram was blij dat hij even kon zitten, ook al was de witte tuintafel smerig. Er stond zo'n aluminium asbakje vol met peuken te stinken. Bah, hij zou nooit gaan roken dat wist hij zeker. Met het geroezemoes van kooplustige mensen op de achtergrond, dronk hij tevreden van zijn cola. Hij had de hele tafel voor zich alleen en keek een beetje rond. Aan de tafel naast hem zat een gezin. Ze aten te dure broodjes hamburger en dronken slappe koffie uit bekertjes. De plastic tasjes met rommel stonden op de grond. De vrouw had een verhit hoofd en maakte ruzie met haar chagrijnige man. Het meisje wat er bij was speelde met de pop die ze gekregen had. Ze was het gekibbel gewend zeker. Joram was tevreden dat hij alleen aan de tafel zat, een gelukje want het was druk. Hij keek naar de lange rijen schuifelende mensen. Sommigen speurden met gefronste wenkbrauwen op de tafels. Anderen waren in gesprek met de handelaren, er werd geboden en geweigerd, gelachen en verkocht. Joram hield van rommelmarkten. Meestal lukte het hem om iets leuks te vinden. Vandaag ging het niet zo goed, hij had een mooi Rambo-mes gezien maar dat was veel te duur. Verder zocht hij naar spannende zaken; zoals handige alles-in-één kampeerspullen, een kompas, een ruige zaklantaarn die niet zo snel leeg zou zijn en dat soort dingen. Ook zo'n vest zonder mouwen, maar met een heleboel zakken vond hij mooi. Maar dat hadden ze hier vast niet. Hij zuchtte en moest boeren van de cola. Hij zag een oude man die zijn kant op kwam. Het lopen ging de man moeilijk af, hij nam onzekere stappen en steunde op zijn stok. De man was lang, mager en had wit haar. Joram keek een andere kant uit toen de man in de buurt van zijn tafel kwam. Ja hoor, hij ging natuurlijk bij hem zitten. Als hij nu maar geen vriendelijke praatjes begon, zo van; waar zijn je ouders jongentje? Joram was oud en verstandig genoeg om alleen op de rommelmarkt te zijn. Dat had zijn vader zelf gezegd. Hij keek toe hoe de man ging zitten. De man bleef richting stalletjes kijken, leunde voorover op zijn stok en voelde met zijn hand achter zich of de stoel er wel stond. Toen hij tevreden was liet hij zich langzaam zakken. Zo zat hij met zijn rug naar de tafel en leunde met zijn handen op de stok. De oude man keek zorgelijk, een tikkeltje verdrietig zelfs. Hij leek te zoeken, misschien was hij iemand kwijt geraakt tussen al die mensen en hadden ze hier afgesproken. Joram dronk zijn cola op. Zou de man ook iets willen drinken, zou hij het vragen? De man draaide zich naar de tafel en leek voor het eerst Joram te zien. Hij knikte kort naar hem. Joram zag nu dat het gezicht van de man zweterig was, zijn ogen waren donkerbruin en waterig. Verder zag hij er wel gezond uit, met een rood voorhoofd, alsof hij veel buiten was geweest. Zijn lange jas was nog dicht hoewel het binnen behoorlijk warm was. De ogen van de man gingen weer naar de kraampjes met spullen. Hij leek Joram totaal vergeten.

Joram dacht terug aan de afgelopen uren. Het was een zenuwachtig gedoe geweest om op tijd bij het partycentrum te komen. Vooral door zijn vader, die had daar een afspraakje met Lola, zijn nieuwe vriendin. Ze kwam uit Italië. Ze zou een tijdje bij hen komen wonen. Zijn vader was waarschijnlijk verliefd op haar, dat kon Joram merken aan de manier waarop zijn pa over haar sprak. Joram had haar een paar keer eerder gezien. Toen vond hij haar een beetje gevaarlijke vrouw. Met van die grote borsten en wilde haren, als dat maar goed ging. Zijn vader was eigenlijk niet geschikt voor zulke vrouwen, maar dat durfde hij niet te zeggen, hij was blij dat zijn vader weer wat vaker lachte. Eerst hadden ze moeten wachten want Lola was te laat. Zijn vader had in korte tijd drie sigaretten gerookt, hoewel hij aan het 'minderen' was. Joram had

zich vooral bezig gehouden met Liesje, zijn kleine zusje. Samen hadden ze de koekjes opgegeten die bij de koffie van vader hoorden en cassis en chocomelk gedronken. Joram hield wel van de deftigheid in het centrum. Echte beleefde obers, marmer op de vloer, koperen leuning en een rood tapijt op de trap. Omdat Liesje moest plassen en zijn vader Lola niet wou mislopen, was Joram met Liesje naar beneden gegaan.

Toiletten stond er met sierlijke letters op een houten bordje. Joram twijfelde of hij naar het herentoilet zou gaan, waar Liesje niet thuishoorde of naar het damestoilet, waar Joram niet thuishoorde. Hij offerde zichzelf op en koos voor het damestoilet. Meteen toen hij de deur opendeed, met Liesje aan zijn hand, had hij spijt. Er stonden minstens tien vrouwen te wachten. Het was te laat om terug te gaan. Liesje hield van schrik op met wiebelen. De dames namen het tweetal nieuwsgierig op. Joram keek ze onverschrokken aan. De dames spraken onderling over wie er het eerst zou gaan en over de inrichting van het toilet. Althans dat dacht Joram te begrijpen, want ze spraken Italiaans. Dit was zeker de groep waar Lola bij hoorde. Het zou nog wel even duren voor ze aan de beurt waren, ze stonden helemaal achter aan de rij, nog bij de deur. Als het Nederlandse vrouwen geweest waren, had Joram superbeleefd gevraagd of ze even voor mochten gaan, maar hij durfde nu niet. Hij voelde het zweet plakken op zijn rug. De zwaar opgemaakte en geparfumeerde vrouwen waren allervriendelijkst voor elkaar. Joram was bang dat Liesje in haar broek zou plassen, dan had hij een probleem om dat aan zijn vader uit te leggen. Gelukkig kreeg één van de dames vanzelf medelijden en mocht hij voor gaan. Hij hoopte dat Liesje nog kon plassen met zoveel vreemden in de buurt. De donkerbruine wc-pot en beige bloemtegels kwamen op hem af toen ze binnen stonden. Joram kon de deur niet helemaal dicht doen omdat hij er ook nog bij moest blijven staan. Hij stuntelde met de kleine knoopjes. “Even wachten nog, even wachten nog”, prevelde hij, “broekje naar beneden, zitten, en plassen maar!” Gelukkig deed ze het meteen. Opgelucht voltooide hij het plasritueel, “Dag plas!” riepen ze vrolijk. Bij het weer aankleden zag hij tot zijn schrik dat Liesje met twee handen de bril vasthield. “Getver, niet aankomen”, zei hij. “Is bah hè?” zei Liesje. Nu alleen nog handen wassen, dan konden ze hier weg. Er kwam teleurstellend weinig water uit de prachtige kraan. Snel raffelde hij het handen drogen af en met een knikje naar de vrouw die hen had laten voorgaan, maakte hij dat hij weg kwam. Op weg naar boven moesten ze pauzeren bij een fonteintje dat door spotjes verlicht werd. Het water stroomde via een reeks plateaus naar beneden. Op de bodem lagen wat schelpen en een paar muntjes. Liesje staarde geboeid naar het geklater. Eindelijk was ze uitgekeken en konden ze terug naar hun tafeltje. Joram vertelde niets over het hele gebeuren, zijn vader had duidelijk andere dingen aan zijn hoofd. Lola kwam toch nog opdagen en Joram werd afgezet bij de rommelmarkt, met zijn fiets en een paar extra euro zakgeld.

Hij blies lucht uit met bolle wangen, gelukkig nu kon hij zijn eigen gang gaan. “Wilt u iets drinken mijnheer, een glaasje water misschien?” flapte Joram eruit. De man zei: “Graag zelfs, erg vriendelijk van je, ik hou je stoel wel bezet.” De man had een accent, Amerikaans misschien. Joram haalde een plastic beker met water voor de vreemdeling. Beverig dronk de man er van. Hij haalde een pakje sigaretten tevoorschijn en stak er een op. Het onbekende merk bevestigde Joram’s vermoeden. Dit kon toch nog interessant worden. “Waar komt u vandaan meneer?” vroeg Joram. “Uit Australië, ik ben geboren in Nederland en in 1979 ben ik geëmigreerd”, legde de man uit. Joram wilde niet verder vragen, maar hij was wel

nieuwsgierig. Om zich een houding te geven dronk hij de rest van zijn Cola op. De man hoestte vreselijk en maakte zijn sigaret uit. "Zou je me ergens mee willen helpen?" vroeg de man buiten adem. Joram reageerde voorzichtig knikkend. "Ik ben op zoek naar mijn schoonzoon, die moet hier ergens een stalletje hebben, maar ik kan hem niet vinden. De helft van de hal heb ik al gecontroleerd, ik heb pijn in mijn been van het lopen. Misschien wil jij in de andere helft voor me zoeken?" Joram wilde dat wel doen, hij was zelf toch nog niet uitgekeken. "Maar waar moet ik dan op letten?" vroeg Joram. "Hij is vrij dik en hij heeft krullend, lichtblond haar, hij heet Zilversteen", zei de oude man terwijl hij zijn lange jas langzaam open knoopte. Onder de regenjas had hij nog een colbertje aan, in zijn borstzak zat een zakdoekje en om zijn nek droeg hij een glimmend sjaaltje. "Geen wonder dat hij het zo warm heeft", dacht Joram. "Wat verkoopt hij?" vroeg Joram slim. "Antiek en curiosa", antwoordde de man buiten adem. "Dat is goed, ik ga meteen beginnen", zei Joram en sprong op van zijn stoel. Hij wist niet precies wat curiosa was, maar hoe antiek er uit zag, dat wist hij wel. "Blijft u hier wachten dan?" en weg was Joram.

Vol overtuiging en zeer geconcentreerd liep hij het eerste gangpad in, vastbesloten de schoonzoon te vinden. Zoeken was zijn specialiteit, Joram was de speurhond van de familie zei zijn vader altijd. Joram had zichzelf een geheime truc voor het zoeken aangeleerd, je moest van tevoren sterk denken aan wat je eigenlijk zocht anders raakten je ogen in de war en gingen ze naar allerlei andere zaken kijken. Hij zocht aan twee kanten tegelijk; links Mc Donalds poppetjes in een kartonnen doos, rechts roestige hamers en kromme schroevendraaiers in een oude kruiwagen, links een heleboel vaasjes, beeldjes en prulletjes, dat was geen antiek dat zag je zo, rechts nep-aanstekers en kaarten met halfblote juffrouwen Handig manoeuvreerde hij tussen de mensen door. Dat was moeilijk want het was druk en de mensen stonden vaak onverwacht stil. Joram hield niet van alle geurtjes die om de mensen hingen, hun kleding stonk, of hij rook hun zweet. Slechts een enkele keer rook iemand echt lekker. Links oude boeken en platen, rechts antieke camera's, links boeddhabeeldjes en wierook, rechts vergeelde computers en videospelletjes. De ene verkoper hing als een zak aardappels in een tuinstoeltje, de ander stond druk te onderhandelen, een derde zat een boterham te eten. Joram ging door, de vloer lag vol met peukjes ook al was het verboden te roken. Het was ook belangrijk om in de gaten te houden wat er onder de tafels allemaal te zien was, wist Joram. Hij had een keer een hele mooie katapult gevonden, die lag daar gewoon in een doos met kranten, onder de tafel. Hij deed het volgende gangpad, een eindje verderop zag hij een kraampje wat wel eens van de schoonzoon kon zijn. Snel en opgewonden liep hij er heen. Oude schilderijtjes, keurig gepoetste kandelaars, een vitrine met zilveren sieraden, ja dit kon hem wel zijn. Er stond niemand achter de kraam. Joram keek rond. Bij de naastgelegen kraam waar allerlei geurtjes verkocht werden stonden een man en een vrouw achter de tafel, de man was dik en had krulletjes. Joram's hart ging sneller kloppen. Tot zijn teleurstelling kwam de vrouw naar de antiengkraam en keek hem nieuwsgierig aan. "Kan ik je helpen misschien?" vroeg ze. "Heet u Zilversteen mevrouw?" vroeg Joram. "Nee hoor, ik heet Jansen", zei ze vrolijk. "En die man daar naast?" vroeg Joram voor de zekerheid. "Die heet Goudsteen", maakte ze een grapje. Joram liep maar weer door. Hoe hij ook zocht hij kon de antiekhandelaar niet vinden. Mismoedig ging hij terug naar het tafeltje.

De man zat er nog te wachten met zijn handen op zijn stok. Hij ging rechtop zitten toen hij Joram aan zag komen. Hij luisterde naar Joram's verslag van de zoektocht.

De man liet met een zachte zucht zijn kin op zijn borst zakken, zijn borstelige wenkbrauwen in een frons van het nadenken. “Zal ik ook de andere helft van de hal even nazoeken?” probeerde Joram te helpen. “Nee ik weet zeker dat hij daar niet staat, ik heb goed gezocht”, zei de man wanhopig. Hij keek heel verdrietig vond Joram. “Kunt u hem niet gewoon opbellen, heeft hij geen mobiele telefoon?” vroeg Joram. “Nee niet dat ik weet. Het is echt heel belangrijk dat ik hem nog te spreken krijg. Ik moet hem iets belangrijks zeggen, ook al wil hij niets meer met me te maken hebben”, De man aarzelde en ging toen door met zijn verhaal: “Een jaar geleden ongeveer, zijn mijn twee kleinkinderen bij me op vakantie geweest in Australië, een tweeling van vier jaar. Hun moeder, mijn dochter dus, was overleden bij de geboorte.” De man stopte met vertellen en zocht naar een sigaret, die hij niet kon vinden. Hij ging door: “Gijs zat geestelijk diep in de put en zakelijk ook. Hij vroeg ons of we een tijdje de kinderen konden hebben. Mijn vrouw en ik wilden dat natuurlijk wel doen.” Nu kon de man niet verder vertellen, hij wreef over zijn ogen met het zakdoekje uit zijn colbertje. Joram moest slikken, hij had medelijden met hem, wat erg allemaal. De man snoot zijn neus en ging verder: “In Australië ging het prima met de kinderen. Mijn vrouw en ik probeerden ze zo goed mogelijk op te vangen. Tot dat vreselijke ongeluk gebeurde.” Weer stopte de man met vertellen, Joram voelde zijn hart kloppen. Hij zag tranen in de ogen van de man. Toch vertelde de man verder: “Het was onze schuld niet, echt niet. Wij waren met de auto op weg naar de dierentuin. Een of andere dronken schoft reed gewoon door rood licht. De kinderen waren op slag dood en mijn vrouw moest naar het ziekenhuis. Het was afschuwelijk, Gijs vervloekte ons over de telefoon, hij wilde niet naar de begrafenis komen en gaf ons overal de schuld van.” Nu rolden de tranen over de oude wangen. Joram voelde zijn ogen ook nat worden. Hij knipperde om zijn tranen tegen te houden. “We hebben een dubbele kist laten maken en ze hand in hand laten begraven, zodat ze niet alleen zouden zijn in de hemel. Het was onze schuld niet, echt niet. Dat wil ik graag tegen Gijs zeggen, maar hij wil niet meer met ons praten”, zei de man met een dikke keel. Joram zag in gedachten de tweeling liggen in een prachtige kist, met witte ernstige gezichtjes, hand in hand. Joram voelde zich ijskoud worden van binnen. Snel stelde hij voor om nog wat water te halen, hij wilde weg van al dat drama, hij wist niet wat hij tegen de man moest zeggen. Toen kreeg hij een goed idee. “Zal ik aan de kassa vragen of ze uw schoonzoon willen omroepen?” vroeg hij. “Ja, daar heb ik niet aan gedacht.” zei de man. Joram was blij dat hij iets kon ondernemen, hij glipte van de stoel en haalde eerst wat water voor de man.

Daarna ging hij naar de uitgang, naar de kassa. Het was druk, er stond een behoorlijke rij met mensen. Joram besloot te wachten. Hij had geen zin zijn vraag te stellen terwijl er een heleboel mensen mee stonden te luisteren. Eindelijk was het even rustig. Eerst wilde de mevrouw er niet veel van weten, maar ze deed het ten slotte toch, overtuigd door die serieuze jongen. Hij wachtte tot hij haar in de microfoon zag praten en haar stem door de hal galmde: “De heer Zilversteen melden bij de entree alstublieft, de heer Zilversteen aan de entree alstublieft.” Het klonk precies zoals hij verwacht had. Tevreden bleef Joram wachten. Het duurde lang, Joram keek een paar maal naar de mevrouw achter het loket, maar die negeerde hem. Joram hoorde sirenes buiten. Plotseling werd de deur opengegooid en liepen twee verplegers gehaast met een brancard de hal in. Joram was ongerust en moest meteen aan de oude man denken. Hij volgde de verplegers, met iedere stap groeide zij angstig voorgevoel. Ja, bij het tafeltje waar ze hadden gezeten stond een groep mensen die naar de grond keken. Joram drong zich ertussendoor. De oude man lag

op de grond en zag er een beetje blauwig uit. De verpleger zette Joram zacht maar resoluut opzij. Één voelde de pols van de man en de ander probeerde met de man te praten. De oude man draaide zijn hoofd en keek naar Joram. Hij stak zijn hand uit. Joram kwam weer dichterbij en pakte de hand van de man. Hij voelde hoe de man een papiertje in zijn hand stopte. “Ben je familie van deze man jongen?” vroeg de verpleger. “Nee, we hebben samen gepraat maar ik weet niet eens hoe hij heet” antwoordde Joram onder de indruk van de witte jassen. De andere verpleger zette de man een kapje op zijn mond en neus, daaraan zat een slangetje en dat liep naar een gasflesje. Hij kreeg zuurstof dacht Joram. “Zeg maar tot ziens, want deze meneer gaat even met ons mee naar het ziekenhuis.” zei de verpleger. “Komt het nog goed met hem?” vroeg Joram. “We zullen onze uiterste best doen, maak je maar geen zorgen.” was het antwoord, de man knikte geruststellend naar hem. Geroutineerd werd de man op de brancard getild en naar de ambulance gereden. Joram liep mee naar buiten en bleef kijken tot de wagen de hoek om ging. Hij was duizelig en wachtte tot hij weer was opgeknapt door de frisse lucht. Hij haalde het kaartje uit zijn broekzak;

Antiek en Curiosa

G. Zilversteen

Boemelstraat 15

2244 AS DEERDAM

De Boemelstraat wist hij wel te vinden, dat was een klein straatje in het centrum. Hij wist niet dat daar een antiekzaak zat. Nieuwsgierig twijfelde hij, zou hij daar gaan kijken of terug naar binnen gaan? Joram had een goede neus voor avontuur, hij maakte geregeld bijzondere dingen mee op doordeweekse dagen. Hij liep naar zijn fiets. Handig sprong hij erop, de rommelmarkt had hij nu toch wel gezien. Het was best nog een flink eind fietsen naar het centrum, de rommelmarkt werd altijd gehouden in een sporthal buiten de stad. Met een piepje in zijn rechter trapper koos Joram de kortste weg. Het was fris, maar mooi weer, het rook naar pas gemaaid gras. Joram ging vanzelf wat harder fietsen.

HOOFDSTUK 2

Het was druk in het centrum, veel volle bussen en mensen die boodschappen deden. Hij reed rechtstreeks naar de Boemelstraat. Dat was een smal straatje waar je niet mocht fietsen. Joram stapte af en zocht naar het winkeltje, de oneven nummers lagen aan de rechterkant van de straat. Een eindje verder was er veel licht in de straat, er was een huis afgebroken. Pal daarnaast stond het winkeltje van mijnheer Zilversteen. Joram begreep nu waarom hij het nooit eerder gezien had. Sommige huizen en winkels waren bijna onzichtbaar. Vaak waren dat kleine onopvallende huisjes, waar je gemakkelijk aan voorbij liep. Zo was het ook met dit winkeltje. De verf was een beetje gebladderd, de etalage donker. Op de ruit stond het, met vervaagde letters; Antiek en Curiosa. De winkel was gesloten van 12.30 tot 13.30 stond er op een vuil briefje. En op een stukje karton in de etalage was met balpen geschreven; **Geen fietsen tegen het raam plaatsen**. Joram zette zijn fiets tegen de ruit en ging eerst de omgeving verkennen.

Hij liep naar het hek dat voor de afbraak stond. Op het terrein met puin en kuilen stond een groene bouwkeet, twee werklui waren bezig in een put. Het rook er echt naar afbraak, een soort gaslucht. Er groeide volop onkruid, dit huis was al een tijdje afgebroken. Joram keek naar de kale zijmuur van het winkeltje. Er zat een zwarte streep op waar vroeger de schoorsteen had gezeten en er waren twee flinke scheuren te zien. De deur van de bouwkeet ging open en er kwam een jongen in een overall uit. Hij liep naar het hek en glipte erdoor. Hij kwam Joram's kant op met zijn handen in zijn zakken en zei; "Hoi!" bij het voorbijgaan. Joram keek weer naar de werklui, ze schepten een kruiwagen vol. Joram had het warm want de zon scheen in zijn nek, hij deed zijn jas open. De jongen liet hem schrikken, opeens stond hij naast hem met een pakje shag in zijn hand. "Wat sta je hier te hangen?" vroeg hij met een ruwe piepstem. Joram zei: "Zomaar, een beetje kijken, ik vind het interessant", voegde hij er aan toe. Dit antwoord beviel de jongen zeker want hij zei: "loop maar effe mee, dan drinken we een bakkie thee" en hij keek daarbij nogal belangrijk.

Joram werd door deze uitnodiging overvallen, maar hij liep toch achter de jongen aan. Hij zag de modderige schoenen en vuile broekspijpen en volgde de voetstappen van de jongen precies door het ruwe terrein. Ze liepen de houten trap op passeerden een kamertje waar allerlei plattegronden aan de muur hingen en gingen het schafthok in. "Ga maar zitte", ik mot effe thee zette", zei de jongen. "Ik heet Joram, hoe heet jij?", vroeg Joram, hij wou niet te verlegen overkomen. "Benny", zei de jongen met zijn rug naar Joram toe. Hij was snel klaar met de thee en ging ook aan de tafel zitten. Stoer trok hij zijn nieuwe pakje shag tevoorschijn, supersnel draaide hij een piraatje, met de meeste shag in het uiteinde en geen shag in het mondstuk. Joram roerde in zijn mok thee, de mok was niet goed schoon en in de suikerpot zaten donkere stukjes. Het tafelblad was beschadigd en zat vol vlekken. "Suiker?" vroeg Benny. "Nee dank je", zei Joram. Hij wilde eigenlijk wel suiker, maar het leek hem veiliger om nu maar over te slaan. "Ik wel", zei Benny en hij schepte drie volle lepels in zijn mok. Benny stak zijn piraatje aan, er viel een plukje gloeiende tabak op tafel. Achteloos veegde hij dat op de grond. "Wat was je aan het doen?" vroeg Benny. Joram wilde Benny niet vertellen wat er allemaal gebeurd was, hij kende Benny niet goed genoeg. "Ik verveelde me en ik reed gewoon een beetje door de stad, toen kwam ik hier langs", verzon Joram. "En wat ben jij aan het doen?", vroeg

Joram. "Ik mot werke, een beetje opruime, thee zette. Hard werke voor weinig", lachte Benny. Zijn tanden stonden scheef, en Joram zag ook behoorlijk wat zwarte mee-etters. Hij wilde weg en nam een slokje van zijn thee, die bitter smaakte zonder suiker. Benny kwam nu op gang en vertelde: "Zaterdag ga ik lekker aan me brommer sleutele, ik heb hem opgevoerd. Daarna ga ik een lekker stukkie blaze door de stad en naar de wijve kijke." Hij keek naar de klok, die scheef hing. "Over vijf minute komme die twee andere thee drinken, die ene is een vage lul, die andere gaat wel", gaf hij ter informatie. Joram wilde zijn thee opdrinken en weg, maar de thee was nog te heet. Hij had helemaal geen behoefte om de 'vage lul' te ontmoeten. Te laat, hij hoorde krakende planken. Gelaten wachtte hij af. De twee oudere mannen die binnen kwamen leken hem helemaal zo kwaad nog niet. Ze schonken hun thee in en schoven aan tafel. Ze negeerden Benny en Joram volkomen. Opgelucht roerde Joram in zijn thee. Benny rookte en de mannen spraken over de vaart. Het ging over rode en witte dieselolie. "Wat zit Benny nu toch allemaal te mompelen?" dacht Joram. Hij luisterde scherp en hoorde Benny steeds dingen zeggen als: "Ja, dat was vroeger wel anders en mooie tijden waren dat." De mannen reageerden absoluut niet op Benny's bijdragen. Joram volgde gedeeltelijk het verhaal, het ging volgens hem gewoon over het pikken van benzine en Benny zat maar mee te mompelen alsof hij er zelf bij was geweest. Het duurde lang en Joram dacht terug aan thuis.

Joram zat met zijn zusje op schoot voor de computer, een aftands, traag geval, soms verschoot het beeldscherm van kleur. Lola zat op de bank en keek TV, zijn vader was naar beneden, gereedschap zoeken. Ze mochten nog even computeren, eigenlijk had Joram zin om een spelletje te spelen, maar hij kon zich toch niet lekker concentreren als Liesje erbij was. Hij had het tekenprogramma opgestart. Een paar keer hadden ze nu al geoefend. Hij was begonnen met Liesje te leren hoe ze een ander kleurtje kon pakken. Dit had hij gedaan door met zijn hand over de hare, samen de muis te bewegen tot de cursor op het veldje stond en dan samen te klikken. Daarna tekenden ze samen kronkellijnen. Al snel begreep ze het idee. Alleen was het nog moeilijk voor Liesje om de cursor precies te sturen met de muis. Het klikken had ook enige moeite gekost. Omdat Liesjes hand verschoof en haar vingertje op de verkeerde muistoets terecht kwam. Vanavond ging het bijzonder goed, behalve kleurtjes pakken, begon Liesje nu ook interesse te ontwikkelen voor het pakken van verschillende functies die links in het scherm stonden. De airbrush vond ze mooi en ook de automatische rechthoekenmaker. Joram wist dat hij zich in moest houden en niet teveel aanwijzingen moest geven, Liesje zou er alleen maar geïrriteerd door worden. Hij zou geduldig wachten tot ze het voor zichzelf had uitgevonden. Kijk net een koelkast Liesje!" Betoverd tekende Liesje verder. Ze bewoog de cursor wild over het scherm, de rechthoek klapte om en om. Uiteindelijk had ze een flink deel van het scherm weer afgedekt met egaal gekleurde blauwe blokken. Zonder de woorden voor wat ze deed zag hij toch begrip bij Liesje groeien. Liesje ging rechtop zitten. Eindelijk was ze klaar. "Kijk!" zei ze alsof ze nu pas merkte dat Joram er ook nog was. Joram prees haar: "Goed zo, goed gedaan Liesje" Joram had wel een beetje pijn in zijn rug nu, hij had niet zo gemakkelijk gezeten. Hij zette Liesje voorzichtig alleen op de stoel en ging op de bank hangen. Zijn vader was nog beneden aan het rommelen. Hij dronk van zijn chocomelk, daar was hij verzot op, naar zijn idee kon hij wel een liter per dag drinken. Lola keek vanaf de bank naar Liesje, ze kon haar mond niet houden en zei: "Liesje, Je moet op die dinges drukken." "Ja? Op die dinges drukken?" antwoordde Liesje hoopvol. Joram zuchtte hoorbaar.

“Ben je moe of zo?” vroeg Benny aan Joram. “Nee,” antwoordde Joram en zag dat de mannen weg waren. Hij had schuin uit het raam zitten kijken, het gesprek ontwijkend. Van hieruit had hij gezien dat aan de achterkant van het huis van Gijs een oranje zeil was gespannen. “Ik moet weer gaan, ik moet nog een boodschap doen”, zei hij bijna naar waarheid. Hij stond op en stak zijn hand uit, niet dat hij zo graag Benny’s hand wilde schudden, maar hij wilde zeker zijn dat Benny hier bleef zodat Joram alleen naar buiten kon. Benny’s hand was nattig, op de trap veegde Joram zijn hand af. De treden kraakten, de deur piepte.

Gelukkig! Joram was buiten. De zon scheen opgewekt tussen de witte wolkenpluisjes door. Joram stapte van steen naar staalplaat en van puinblok naar plank om zijn schoenen schoon te houden. Op die manier had hij ook een route naar de achterkant van het huis van Gijs. Hij keek onder het lopen rond of er iemand op hem lette. Met een laatste blik naar het raam van de keet stapte hij door een smalle kier in het zeil en stond hij plotseling in het huis van Gijs. Hij schrok van zijn eigen stoutmoedigheid. Dit was fout, dit was geen inbreken, omdat hij niets kapot had gemaakt, maar wel insluiping, wist Joram precies. Het licht viel oranje door het zeil. Een heel stuk van de achtergevel was weg, er stonden ijzeren roestige palen onder. De vloer lag vol met steengruis en gebroken tegels. Verder zag hij een oude tafel, er lag een werkbroek en wat gereedschap op. Onder de tafel stond een kratje bier half leeg, op de flesjes lag stof. Joram gebruikte zijn sluiploopje en kwam bijna onhoorbaar aan bij twee schuifdeuren onder een boog aan de andere kant van de kamer. Hij probeerde door de kieren te gluren, maar zag niets want er hingen gordijnen aan de andere kant. Wel rook hij een raar luchtje, een beetje ziekenhuisachtig. Hij luisterde met zijn oor tegen de kier gedrukt of hij iets hoorde, in de voorkamer was het stil. Heel zachtjes probeerde hij of de deuren een beetje open wilden gaan. Ze gleden geruisloos en makkelijk van elkaar.

Joram kon door de opening stappen en stond nu in de ruimte tussen de deuren en het gordijn. Zijn hart klopte wild. Hij gluurde door een spleetje tussen de gordijnen. Het was heel schemerig in de voorkamer. Joram moest een tijdje goed kijken om de grijze schaduwen te begrijpen. Een paar tafels met gereedschap, bureaustoel op wielen, hoge kasten. De deur zwaaide open en het licht ging aan. Joram schrok zo erg dat hij dacht dat hij doodging. Hij hijgde ervan. Een dikke onverzorgde man liep de kamer in en kwam recht op Joram af. De bolle wangen waren ongeschoren en zijn lichte haar hing in vette krulletjes van zijn hoofd. Dat is Gijs dacht Joram. Hij voelde de ramspoed op hem afkomen. Gijs draaide zich om en ging met zijn rug naar Joram toe zitten. Hij sleepte zijn bureaustoel strak onder de tafel en knipte een felle lamp met een vergrootglas aan. Joram kon nu zien dat in de kasten een heleboel opgezette beesten stonden. Veel vogels, hertenkopjes, maar ook een marter en een aapje. Op de tafel lag een plankje, met lange naalden was een eekhoornvelletje opgespannen. Het oogloze hoofdje zat er nog aan. “Zo vriendje nu gaan we jou eens even helpen,” zei Gijs, zogenaamd aardig. Joram had nu al en afschuwelijke hekel aan Gijs, zelfs Gijs’ stem was een rotstem. Hij zag de kromme rug met het vuile T-shirt. Als Joram op zijn tenen stond kon hij over de schouder van Gijs meekijken wat Gijs deed. Hij had een stuk ijzerdraad en schoof dat van binnen uit de staart in. Hij schoot uit en het ijzerdraad stak halverwege de staart naar buiten. Gijs vloekte en sloeg op de tafel. “Dan maar afknippen,” mompelde Gijs. Gijs knipte het draad door en keek naar de staart die nu een knik had. Vervolgens propte hij het lijfje vol met

een of ander wollig spul hij gebruikte een balpen om de vulling in de kleine hoekjes te krijgen. Joram wilde vluchten, snel weg van hier, maar hij durfde zich niet te bewegen. Hij had spijt dat hij hier aan begonnen was. Joram was moe, hij had een beetje kramp in zijn ribben van het onhoorbaar ademen, zijn mond was droog. De ziekenhuislucht was nu heel erg. Gijs was bezig met naald en draad het eekhoortje dicht te naaien. Het lijfje zag er verkeerd uit. Gijs zat net ingespannen te naaien toen de telefoon ging. Vloekend ging hij op één bil zitten en grabbelde hij zijn mobieltje uit zijn kontzak. "Zilversteen," zei hij chagrijnig. "Ja," hij ging rechtop zitten. "Natuurlijk Koos bijna klaar, ... ik bedoel mijnheer Korenbrander," zei hij met vals-vriendelijke stem. "Nee, Ali Bengali doet het buitenlandse vervoer. Wanneer kan ik de siervogels verwachten?" "Komt dat samen met het ivoor?" "Goed, ik hoor van u," hij propte de telefoon terug in zijn kontzak. Joram kon zijn oren niet geloven. Zie je wel, hij wist het wel, die Gijs deugd niet, een vuile sadist, een smokkelaar. Joram was woedend en was even van plan tevoorschijn te komen en die Gijs eens goed de waarheid te zeggen. Dat deed hij toch maar niet, hij hoorde hier niet te zijn. Ondertussen was Gijs bezig met de ogen. Hij stak een naald met daarop een glazen oogje in het droevige zwarte gaatje. Hij zei: "O, wat een mooi beestje ben je nu toch." Hij zette de eekhoorn rechtop op de tafel. Joram vond dat de eekhoorn er akelig uitzag, zijn lijfje was verkeerd, zijn bekje vertrokken, je kon zo zijn twee vergeelde voortandjes zien en er zat een knik in de staart. Joram was misselijk, misschien van de stinkende gordijnen waar hij nu al een hele tijd met zijn neus tegenaan stond. Gelukkig stond Gijs op, hij zette de eekhoorn in de kast, deed het licht uit en verliet de kamer. Supersnel glipte Joram tussen de deuren door en lette niet op het gruis in zijn haast om buiten te komen. Hij beheerste zich om niet te rennen.

Buiten werd hij verblind door het daglicht. Met voldoening ademde hij de frisse lucht in. Bijna huppelend maakte hij dat hij bij het hek kwam, snel naar zijn fiets. Hij sloeg de hoek om en botste tegen Gijs aan, hij viel achterover op zijn gat, omvergeduwd door die enorme bierbuik. "Uitkijken joh!" zei Gijs, hij draaide de winkel deur op slot en liep snel de straat in. Joram keek hem na en krabbelde overeind. Gijs liep schommelend door, zonder om te kijken. Joram pakte zijn fiets en volgde Gijs op grote afstand. Hij zorgde ervoor dat er steeds mensen tussen hem en Gijs waren, zodat hij Gijs nog maar net kon zien. Hij keek op zijn horloge; drie minuten over één. Waar zou Gijs heen gaan? Nieuwsgierig besloot hij Gijs een tijdje te volgen. Gijs schommelde doelbewust door de straten in zijn vuile T-shirt. Als ze zo doorgingen zouden ze langs het park komen. Tot zijn verbazing liep Gijs de ingang van het park in. Joram kende het park goed van vroeger toen hij klein was. Nu was hij er al een hele tijd niet meer geweest. Wat moest zo iemand als Gijs nu in een park? Met plezier zag Joram de vertrouwde plekjes terug, de klimboom, het hertenkamp, de eendenvijver. Alles leek kleiner dan vroeger. Gijs liep naar de fontein en ging op een van de bankjes zitten. Joram zette zijn fiets bij de vogelkooi en sloop via een omweg langs het slootje naar de bosjes, zo kon hij Gijs goed in de gaten houden. Dit was zijn terrein, hier kon niemand hem verslaan. Joram voelde zich zeker nu. Eens kijken wat die dierenmoordenaar gaat doen hier. Het was rustig in het park, in de verte hoorde hij kinderen spelen, een eind verderop kwam een man met een enorme hond aangelopen. Niemand anders te zien. De man liep richting fontein en nam plaats naast Gijs. "Zitten satan, zit!" riep de man met zware stem, het klonk erg buitenlands. De hond ging onwillig zitten, zijn grote roze tong bungelde uit zijn bek en hij hijgde. Joram kon het gezicht van de man alleen van de zijkant zien. Het was een donkere man met veel zwart haar, zware baardstoppels, en een dikke nek. "Dat is vast Ali

Bengali,” dacht Joram. Eerst spraken de mannen met gedempte stemmen recht voor zich uit kijkend. Maar al snel werd Ali zo opgewonden dat hij zich naar Gijs keerde en druk met zijn handen begon te gebaren. Hun stemmen werden ook luider. Joram kon sommige woorden nu verstaan. De hond was weer opgestaan en trok aan de ketting. Ali rukte aan de ketting en vloekte in een vreemde taal tot de hond weer ging zitten. De hond bleef kijken in de richting van Joram, hij kwispelde. Joram mistte plotseling zijn vriendje Sammy, was hij hier ook maar, dan konden ze samen plannen maken. Ali was opgestaan en trok de onwillige satan met zich mee. Gijs was ook opgestaan en liep de andere kant op. Wat moest Joram doen? Hij besloot Ali Bengali te volgen, waar Gijs woonde wist hij toch al.

HOOFDSTUK 3

Diep voorover gebogen rende Joram terug naar zijn fiets. Eenmaal buiten het park was het makkelijk om Ali te volgen, hij viel nogal op met zijn gigantische hond. Joram liep met zijn fiets aan zijn hand en verwonderde zich er over dat de rest van de wereld niets leek te merken van het avontuur waar hij mee bezig was. Ali liep naar het centrum, hij sloeg een winkelstraat in. Joram was benieuwd wat Ali ging doen. Uiteindelijk stopte Ali voor een winkel met goedkope kleding en nog goedkoper speelgoed. Hij bond de hond aan een paaltje en brulde net zo lang tot het dier ging zitten. Joram parkeerde zijn fiets uit het zicht van de winkel. Hij liep langs de etalage en deed of hij belangstelling had voor de uitgestalde spullen, maar keek stiekem onder zijn wenkbrauwen de winkel in. Ali liep naar achter en Joram verloor hem uit het gezicht. De grote hond had Joram gezien, hij trok de riem strak en hijgde daardoor moeilijk, hij kwispelde. Joram overwon zijn voorzichtigheid en ging naar het beest toe. "Hallo jongen," zei hij, hij wilde het dier geen Satan noemen, dat vond hij geen goede naam voor een hond. Hij aaide de gigantische kop, hij voelde iets en keek tussen de haren, er zaten een paar flinke littekens op de kop. "Vuile dierenbeul," mompelde Joram verontwaardigd. De hond snuffelde enthousiast aan zijn schoenen en toen aan zijn handen. "Je bent braaf hoor, goed zo," zei Joram. "Waf" blafte de hond, niet erg hard maar wel heel zwaar en duwde met zijn neus tegen Joram's heup. Joram viel bijna om. Hij had toch niets te eten bij zich, of wel? Hij voelde in zijn broekzakken. Helemaal onderin vond hij een plat doosje met nog wat krenten, die gaf hij aan de hond. Het dier hapte ze dankbaar op. Daarbij kwam zijn hand onder het kwijl te zitten, dat veegde hij af aan zijn broekspijp. Met zijn kop naar beneden stond de hond te smakken, omdat de krenten tussen zijn tanden bleven plakken. Hij kwijlde nu helemaal erg, het liep zo op de straat. Joram keek op en zag tot zijn schrik dat Ali bij de kassa stond. Zonder afscheid te nemen van de hond rende hij naar zijn fiets en wachtte om de hoek tot Ali naar buiten kwam. Ali had drie volle plastic tassen bij zich, hij maakte de hond los zonder iets te merken en wandelde weg. Joram volgde hem weer. Hoe verder ze kwamen hoe meer het er op leek dat Ali naar het huis van Gijs liep. Ja hoor, het was zo. De straat waar Gijs woonde was aan één kant helder verlicht door de zon. Joram bleef maar aan de schaduwkant lopen. Ali ging de winkel binnen zonder te bellen. Joram twijfelde, wat moest hij doen? De etalage van Gijs' winkel zag er vreselijk uit met de zon op het glas, vol vlekken en stof. Het briefje op de deur was omgedraaid, 'geopend' stond er. Joram dacht na, zou hij naar binnen gaan en doen of hij een klant was? Via de achterkant durfde hij niet meer, toch wilde hij graag weten, wat daar binnen allemaal gebeurde.

Voor hij het wist had hij de deur open gedaan en stond hij in de winkel. Het was erg klein, bovendien stond alles bomvol met spulletjes. Langs de muren, op de toonbank, op de grond, alles stond vol, je kon nog net een beetje lopen en overal lag stof. Er stonden wel heel mooie dingen; een harnas van bamboe en schelpen, een paar oorlogshelmen, een rugtas van leer met het haar er nog op, vreemde beelden van demonen, Joram was diep onder de indruk. Tegen de muur hingen wajang poppen en zwaarden en in een paraplubak stond een hele bos met Afrikaanse speren. In de vitrine op de toonbank lagen roestige pistolen en dolken. "Dit was een gevaarlijke man," stond Joram net te denken toen Gijs binnenkwam. Hij schrok zich rot. Gijs, die teleurgesteld zag dat er maar een jongen in zijn winkel stond, zei onvriendelijk: "Wat

wil je?" "Ik, ik ben op zoek naar een rugzak," stamelde Joram. "Ik heb er maar één en die kost vijfenzeventig euro," zei Gijs, hij wees naar de roodbruine behaarde tas. "Dat is te duur voor mij, dat kan ik niet betalen," zei Joram met een rood hoofd. Gijs fronste en staaarde naar de voeten van Joram. Het was stil in de winkel. Joram voelde zich ellendig, hij wilde niet opgeven, maar kon ook niets verzinnen om nog langer te blijven. "Ik ken jou ergens van," zei Gijs en bleef moeilijk kijken. "Nee, dat denk ik niet hoor," zei Joram en begon naar de deur te schuifelen. "Gijs kneep zijn ogen tot spleetjes. Joram had de deurknop al vast, uit zijn ooghoek zag hij een zwarte, enorme hand van een gorilla in de etalage liggen, ook de nagels waren zwart. "Wat kost die hand?" vroeg hij in paniek. "Die kun je niet betalen," zei Gijs. "Nou tot ziens," wilde Joram zeggen toen Gijs hem bij zijn shirt greep en naar achteren trok. Joram had de knop nog vast, maar liet die los omdat hij zijn shirt hoorde kraken. Meteen had hij spijt, de stof schuurde onder zijn oksels, zo hard trok Gijs aan zijn kleding. "Kom jij eens hier mannetje," zei Gijs en sleurde hem mee naar achter. Joram spartelde tegen, maar Gijs was te sterk voor hem.

Ze waren in de ruimte achter de winkel, waar Joram Gijs had zien zitten werken. Ali hing lui in een stoel met een flesje bier, en keek verbaasd. De hond lag op de grond en keek op toen het stel binnenkwam. "Zo, kijk eens wat ik gevangen heb," zei Gijs tegen Ali. "Ik dacht al dat ik hem kende, deze kleine spion is hier tussen de middag ook geweest, ik heb zijn voetstappen in het stof gezien hierachter." Joram werd ruw op een stoel gegooid en snel vastgebonden met een paar riemen. Gijs trok er een stoel bij, ging er op zitten en staaarde Joram recht in zijn ogen. Hij greep een schoen van Joram en draaide zijn voet om. "Zie je wel, ik wist het," zei Gijs en liet de voet weer los. "Zo, nu ga jij ons eens precies vertellen wat jij hier te zoeken hebt," zei Gijs dreigend. Hij prikte hard met een vinger in de ribben van Joram, de vinger was bruin aangerookt, de nagel verkleurd en vuil. Joram, beet zijn kiezen op elkaar en zei niets. Hij wilde niet praten, ook niet omdat Gijs dan zou horen hoe bang hij was. Ali was rechtop gaan zitten, de hond kwispelde naar Joram. Gelukkig een teken van vriendelijkheid in deze gevaarlijke omgeving. "Zo een flinke vent, een echte held," zei Gijs met een valse grijns. Zijn tanden waren geel en stonden scheef. "Ik heb nog nooit een mensenkind opgezet, maar eens moet de eerste keer zijn natuurlijk," grapte hij naar Ali. Hij draaide zich half om op zijn stoel en pakte een ontleedmesje van de tafel. Van onder zijn wenkbrauwen keek hij naar Joram en peuterde met het mesje wat vuil onder zijn nagel uit. Joram keek witjes en stil terug. "Hij denkt dat we het niet menen, kom op dan leggen we hem op de tafel," blafte Gijs tegen Ali. Joram hoorde zichzelf schreeuwen: "Nee!" Maar het was tevergeefs. Ali maakte snel de tafel leeg en samen legden ze hem op de tafel. Ali leunde zwaar op Joram's knieën, de hond was gaan staan met gespitste oren. Gijs klemde Joram's handen vast in een ijzeren greep en trok ze boven zijn hoofd. Met zijn andere hand zwaaide hij met het mesje voor de ogen van Joram. Joram was totaal wanhopig, hij voelde dat hij flauw ging vallen. Gijs kraste nu met de punt van het mesje in het tafelblad, vlak bij Joram's hoofd. Joram voelde alle weerstand uit hem wegvloeien, hij hoopte dat hij snel bewusteloos zou worden, maar er gebeurde niets. Gijs had het mesje tussen duim en wijsvinger vastgepakt en hield het boven het gezicht van Joram. "O, als ik dit mesje toch eens per ongeluk zou laten vallen, wat zou er dan gebeuren?" Joram keek recht in de enorme behaarde neusgaten van Gijs, hij wilde wel praten, maar kon geen woord uitbrengen, zijn keel zat dicht van angst. Met de supersnelle reflex van een kind trok hij zijn hoofd opzij. Het mesje viel kaarsrecht in de tafel en bleef staan. Gijs werd ongeduldig. "Praat!" brulde hij en sloeg met zijn hand op tafel. De donderende

knal veranderde alles. De hond blafte, rende naar Gijs en beet hem grommend in zijn arm. Gijs vloekte, Ali vloekte en liet Joram los om de hond te pakken. Joram schrok wakker uit zijn angst en trok zich los, soepel gleed hij van de tafel en rende door de winkel naar de deur. Met een ruk gooide hij de deur open en rende de straat op naar zijn fiets. Achter zich hoorde hij glas rinkelen, de hele ruit was aan diggelen. Met bonkend hart en droge mond scheurde hij op zijn fiets naar huis.

Joram was keurig op tijd voor het eten. De vertrouwde omgeving deed hem goed. Zijn vader vroeg hoe het geweest was, maar hij liet niet veel los. "Heb je niets gekocht dan?" vroeg zijn vader. "Nee, ik kon niets leuks vinden, allemaal oude troep," zei Joram. Zijn vader zag dat er iets niet in orde was, maar drong niet aan. Lola riep vanuit de keuken; "Aan tafel!" Joram zat als eerste aan tafel. "Wil jij nog even handen wassen met Liesje?" vroeg zijn vader. Joram nam Liesje mee naar de keuken. Liesje praatte aan één stuk door, maar hij luisterde niet. Samen wassen ze de handen, hij liet Liesje met het water en de zeep spelen tot haar handjes schoon waren. Het rook heerlijk in de keuken. Aan tafel zag hij hoe zijn vader en Lola naar elkaar keken met glinsterende ogen, Lola was wel mooi zo. Ze had spaghetti gemaakt, zijn vader hield daar niet van, die hield helemaal niet van Italiaans eten maar Joram en Liesje wel, die waren dol op spaghetti. "Eet smakelijk," zei Lola. Het was stil onder het eten, zelfs Liesje had haar handen vol aan het naar binnen werken van grote happen. Haar mond zat onder de rode saus, er vielen slierten op de tafel. Maar toch deed ze op haar manier haar best om netjes te eten. Ze stuurde de lepel langzaam naar haar opengesperde mondje nam een grote hap en duwde de sliertjes die nog uit haar mond hingen met haar vingertje naar binnen. Joram at met smaak, maar moest steeds denken aan wat er vandaag allemaal gebeurd was. Joram was blij dat het morgen weekend was, hij moest plannen maken. Na het eten keken ze TV. Liesje zat naast hem op de bank en verloor al snel haar interesse in de soap. Joram ook, "Ik ben moe ik denk dat ik vanavond maar eens vroeg naar bed ga," zei hij. Zijn vader keek hem stomverbaasd aan. "Maar straks komt er nog een leuke film," zei hij." "Ik ga misschien nog even lezen," zei Joram. Zijn vader legde zich neer bij zijn besluit, hij had waarschijnlijk nog wel wat te zoenen met Lola, dacht Joram. Hij zei welterusten en ging naar zijn kamer.

HOOFDSTUK 4

Joram werd wakker en meteen ging hij verder met denken, alsof het slapen maar een minuutje geduurd had. Hij maakte zich zorgen, hij wist nog niet wat hij met het avontuur aan moest. Hij hoorde snelle voetstapjes op de gang, dat was Liesje. Gerommel aan de deurknop, in gedachten zag hij haar op haar tenen staan en naar de klink graaien. Ja hoor daar kwam ze. Met ijsskoude voetjes kroop ze bij hem in bed. "Liesje is wakker," zei ze en lachte naar hem. "Ja dat zie ik," zei hij "Joram is ook wakker nu," "Ja, Joram is ook wakker nu," praatte ze hem na. Ze tekenden samen in het schrift van Joram. "Liesje gaat schrijven," zei ze vrolijk. Hij keek wat ze gedaan had. Ze had keurig tussen de lijntjes een heleboel aan elkaar verbonden w's geschreven met hier en daar een spatie en afgewisseld met een soort teken, zelfs op sommige plaatsen in de regel een punt. "Heel mooi gedaan Liesje," zei hij en hij meende het. Liesje straalde en beaamde knikkend het compliment. "Koekje eten?" zei ze. "Goed," zei Joram "Maar jij moet op Joram wachten hè? blijven liggen en niet uit bed gaan." Liesje ging liggen en trok de deken tot onder haar kin. Joram haalde zo snel hij kon een paar koekjes. Liesje lachte toen hij terug kwam met de buit. Samenzweerderig knabbelden ze op de koekjes, straks zat zijn bed vol met kruimels, maar ja. Joram lag met zijn hand onder zijn hoofd en steunde met zijn elleboog op zijn kussen. Liesje deed hem na, maar omdat ze het koekje in de hand had die onder haar hoofd moest, zette ze haar andere hand achter haar oor, haar elleboogje stak in de lucht. Joram moest lachen en Liesje lachte mee zonder te weten waarom. Hij keek naar haar slimme, glinsterende oogjes en voelde zich weer even onbezorgd.

Het werd een gezellig ontbijt, zijn vader en Lola hadden een goed humeur. Niemand had haast, het was zaterdag, er waren geen afspraken. Joram was bijna klaar met het ontbijt toen de telefoon ging: "Hallo, met Sammy, hoe gaat het?" "Prima", zei Joram. Hij wilde graag zijn verhaal aan Sammy vertellen, maar niet waar zijn vader en Lola bij waren. "Wat ga je doen vandaag?" vroeg Sammy. "De stad in of zo", zei Joram. "En jij?" vroeg Joram. "Ik ook, denk ik. Zullen we samen gaan?" Joram was blij, Sammy was een jaar jonger dan hij en een stuk kleiner, maar hij deed altijd enthousiast mee aan de avonturen van Joram. Hij sprak af met Sammy en zorgde dat hij snel klaar was. Hij beloofde zijn vader dat hij op tijd thuis zou zijn, zij gedag tegen Lola, kreeg een kusje van Liesje en maakte dat hij weg kwam.

Hij haalde Sammy thuis op, hij stond daar al te wachten met zijn rode racefiets. Samen reden ze in rustig tempo naar een geheime hangplek, waar ze konden praten. Het was fris en Joram voelde de kou van de ochtend door zijn broek heen. Hij vertelde het hele verhaal aan Sammy, die opmerkte dat dit een bijzonder, bijzonder geval was. Joram liet het kaartje zien, dat de oude man hem gegeven had, als om te bewijzen dat het verhaal echt was. Sammy bestudeerde het kaartje en keek er vol bewondering naar. "Zullen we er naar toe gaan?" vroeg Sammy. Joram had daar niet veel zin in, de schrik zat hem nog goed in het lijf. Maar Sammy had avontuur geroken en gaf niet op. "Dan blijf jij gewoon op de uitkijk staan en ik ga naar de winkel", stelde Sammy voor. "Goed, want mij kennen ze van gezicht", zei Joram. "Maar we hebben wel spullen nodig, laten we de walkietalkies en de lantaarn halen", zei Sammy opgewonden. Joram stemde toe. Na het huis van Sammy reden ze ook langs het huis van Joram. Hij haalde op zijn kamer zijn zakmes en hing het aan zijn riem. Voor

de zekerheid stak hij ook een doosje watervaste kampeerlucifers, een nylon koord en een kompas in zijn zak. Hij voelde zich klaar nu.

Een paar straten eerder waren ze al uit elkaar gegaan en hielden contact via de walkietalkies. Het waren best goede dingen alleen was er soms erg veel ruis. Ze wilden ieder van een andere kant van de straat komen. Ze hadden afgesproken dat Sammy zou wachten tot Joram het sein zou geven dat alles veilig was. Maar toen Joram op de hoek van de straat aankwam liep Sammy al bij de winkel, zeker om te laten zien dat hij niet bang was. Joram riep hem op met de walkietalkie, maar Sammy maakte afwerende gebaren en hield zijn vinger voor zijn lippen, daarbij keek hij ook nog in Joram's richting. Joram zuchtte en gluurde nieuwsgierig om de hoek. Sammy liep zogenaamd onopvallend langs de winkel. Hij stopte en zette zijn fiets tegen de ruit. Hij drukte zijn neus tegen het raam en schermde het licht van de zijkanten af met zijn handen. Het leek wel of hij uren bleef kijken. De ruit van de deur was dichtgetimmerd met een plaat hout. Joram wachtte ongeduldig tot hij eindelijk terugkwam. Voor hij Sammy verwijten kon maken begon deze: "Zo vaag zeg! Heb je die gorillahand gezien? Ik wou dat ik die had, Cool!" Joram wilde weg: "Zullen we naar het park gaan om te kijken of daar iemand is?" Sammy vond het een goed idee en bleef onder het fietsen maar doorpraten over wat hij in de etalage gezien had. Ze reden op de fiets door het park, hoewel dat verboden was. Tot zijn verbazing zag Joram in de verte een man lopen met een grote hond. "Kijk ik denk dat dat Ali is!", siste hij tegen Sammy. Diep over het stuur gebogen volgden ze de man. Joram moest Sammy terug houden anders kwam hij te dicht bij. "Pas op, hij mag ons niet zien", fluisterde hij naar Sammy. Ali wandelde zonder haast en liet Satan zelfs rustig snuffelen zonder te schelden. Ali liep naar de uitgang van het park en toen ging het fout. Sammy raakte van het pad af omdat hij fietsend probeerde zijn walkietalkie in zijn jas te steken. Slingerend reed hij het talud af richting sloot. Nog net op tijd kon hij stoppen, maar zijn ene voet was tot de enkel weggezakt in de modder. Tegen de tijd dat hij weer los was, konden ze Ali niet meer zien. Ze reden snel naar de uitgang maar Ali was verdwenen. Ze namen ieder een andere richting en vonden elkaar weer na overleg via de walkietalkies. Ze hadden Ali niet gevonden. Sip keek Sammy naar Joram. Wat nu? Hij kon zich niet voorstellen dat het avontuur al was afgelopen. "Zullen we naar het ziekenhuis gaan om die oude mijnheer op te zoeken?" vroeg hij. Joram zag er eigenlijk tegen op, hij hield niet van ziekenhuizen en bovendien wist hij niet goed wat hij tegen de man moest zeggen. Zou hij alles vertellen of juist niet? Hij had echter geen beter idee en dus stemde hij toe.

Het was een behoorlijk stuk fietsen, het ziekenhuis lag aan de rand van de stad. Sammy hield een stevig tempo aan en twintig minuten later reden ze via de grote parkeerplaats naar de hoofdingang. Het was nog even zoeken naar een plek voor de fietsen. Daarna moesten ze nog terug om de walkietalkies te verstoppert, omdat er een bordje bij de ingang hing dat draadloze telefoons verboden waren. Ze wisten niet zeker of de walkietalkies ook verboden waren, maar ze besloten het risico niet te nemen. Ze verstopten de walkietalkies achter een van de grote plantenbakken. Eindelijk stonden ze voor de receptie. Joram beschreef zo goed mogelijk wie hij zocht. Dat was lastig omdat hij geen naam kende en omdat de mevrouw een beetje argwanend was. "Wanneer is die mijnheer opgenomen?" vroeg ze zakelijk. Ze zocht voor hem en kwam met een kamernummer. Joram liet zich uitleggen hoe ze daar moesten komen. Sammy zweeg en keek naar de opgedroogde modder die van zijn schoen was gevallen. Gelukkig kon de mevrouw dat niet zien. De hal was groot en

leek wel een beetje op een winkelcentrum. Er waren allerlei winkeltjes, je kon koffie en gebak kopen, kranten en tijdschriften, bloemen, en er was zelfs een kapper. Zo liepen de twee helden door de enorme hal naar de lift. Joram voelde zich een beetje raar, maar liet niets merken aan Sammy, die vrolijk babbelde. De gang was na enig puzzelen wel te vinden. Ze liepen langs de kamers en keken naar binnen, hier en daar zat bezoek aan het bed. Bij de kamer aangekomen waar de man moest liggen stopte Joram. Sammy wachtte ook en keek om het hoekje. "Ja, hij ligt er", zei hij met gedempte stem tegen Joram. "Is hij alleen?" vroeg Joram. Sammy knikte ja. Joram haalde diep adem en stapte de kamer in. Gelukkig zag het er niet al te eng uit. De man had geen infuus in, maar een doorzichtig slangetje hing onder zijn neus, twee stukjes slang staken in zijn neusgaten. Hij hoorde de jongens binnenkomen. Eerst keek hij verbaasd, toen glimlachte hij. Zijn gezicht had weer wat kleur. Hij ging een beetje rechtop zitten en hoestte. Met zachte stem zei hij: "Ik had niet verwacht je nog terug te zien, wat aardig om op bezoek te komen." Joram zei: "Dit is Sammy, die is meegekomen." De man knikte. "Hoe gaat het met u meneer?" zei Sammy beleefd. "Het gaat beter nu, morgen mag ik naar huis. Dat komt goed uit want mijn vliegtuig vertrekt morgenavond", zei de man met hese stem. Sammy wierp een snelle blik op Joram. Joram zag dat wel maar reageerde er niet op. Hij vroeg: "Heeft u iets nodig, kunnen we iets voor u doen?" De man schudde van nee. Het werd stil in de kamer. "Weet u vrouw dat u in het ziekenhuis ligt?" vroeg Joram ten slotte. "Nee, dat hoeft ze niet te weten joh, allemaal zorgen voor niets. Morgen ga ik weer naar huis." Weer keek Sammy naar Joram, maar deze begon niet over het avontuur. Het bleef een beetje moeizaam gesprek met stiltes erin. Ze praatten nog even over wat de dokter gezegd had. Hij mocht niet meer roken. De man begon niet over Gijs. Het leek of hij het zoeken had opgegeven. In plaats daarvan vroeg hij: "Zal ik een verhaal vertellen?" De jongens keken elkaar ongelovig aan. "Natuurlijk graag," zei Sammy. De man praatte zacht en langzaam terwijl zijn ogen recht voorruit het verhaal in staarden. Stukje bij beetje kwam het eruit.

Er was eens een heel vreemd dorpje. Er leefden zo'n honderd en zestig mensen in een paar verschillende families. Het ongewone was, dat het dorpje vlak naast een verschrikkelijk diepe aardkloof lag. Maar het eigenaardige was, dat alle inwoners blind werden geboren. Om te zorgen dat de inwoners niet van de rand af zouden vallen, waarover de vreselijkste verhalen rondgingen, waren er een paar simpele afspraken gemaakt. Zo wist men uit ervaring dat je niet verder de helling af moest lopen dan dat je de dorpelingen nog kon horen. Maar ja, het was wel een heel aantrekkelijke helling. Zacht gras groeide er, altijd koel en vochtig onder je warme voeten. Er bloeiden een heleboel heerlijk geurende bloemen en daar waren de dorpelingen juist extra gevoelig voor. Bovendien had je weinig privacy in het dorp iedereen hoorde alles over iedereen. Op de helling werd het rustiger naarmate je dichterbij de rand kwam. De oudsten van het dorp wisten precies in welke groep de meeste slachtoffers vielen. En dat waren de jongelingen. Dat kwam omdat de jongelui zich verveelden. Ze hadden het geleuter in het dorp nu wel zo'n beetje gehoord. Ze wilden meer; iets beleven, iets meemaken, iets voelen! Daarom glipte er zo nu en dan een groepje tussenuit. Samen liepen ze dan zover ze durfden, tot ze nog maar net het gedruis in het dorp konden horen. Dat was best spannend want de helling werd steiler naarmate je hem verder afliep en niemand wist waar de rand was. Te gek! als je daar zo stond, terwijl iedereen stil was om te kunnen luisteren naar een verre roep in het dorp. Of misschien een plotselinge kreet in de groep, die je langzaam hoorde wegsterven in de diepte. Maar het rook er zo lekker, je voelde de

adem van de afgrond aan je benen trekken. Je kreeg er een echte kick van. Soms was dat nog niet genoeg. Dan vormden ze een lange rij gelijk aan de afgrond. Langzaam liepen ze uit elkaar tot alle armen gestrekt waren. Ze lieten elkaar niet los. De stoerste jongens deden stapjes naar beneden en voelden met één voet vooruit of ze de rand al konden voelen. Maar het vochtige gras was op deze schuinte verraderlijk glad. Soms, stortte er een groepje jongelingen de diepte in. De man stopte licht hijgend met vertellen. "Ik denk dat Gijs één van de jongens is, die naar beneden is gestort," zei hij. Sammy was stil, Joram was stil.

Uiteindelijk nam de man het initiatief en bedankte de jongens voor hun bezoek. Hij vroeg aan Joram om zijn adres op een servetje te schrijven en beloofde dat hij een kaartje zou sturen vanuit Australië. Hij bedankte Joram extra voor zijn hulp en goede zorgen en verzekerde hem dat alles in orde zou komen. Opgelucht gaven de jongens hem een hand en liepen naar de uitgang. In de hal kochten ze een gevulde koek uit de snoepautomaat en een bekertje warme chocolademelk, ook uit een automaat. Ze zaten aan een tafeltje en bespraken de gebeurtenissen. Joram legde uit waarom hij niet over zijn ontdekkingen was begonnen. "Hij was ziek en had andere dingen aan zijn hoofd, bovendien weet ik niet of ik het aan jou had mogen vertellen, misschien was het wel geheim", zei Joram ernstig. Sammy begreep het wel. "Wat gaan we nu doen?" vroeg hij. Joram haalde zijn schouders op. "Eerst pakken we de walkietalkies en dan rijden we terug naar de stad," stelde hij voor.

Het was heerlijk om weer buiten te zijn. Joram voelde zich toch goed dat hij de man nog even gesproken had. Ze namen een omweg naar de stad, achter het ziekenhuis om. Ze reden langs sloten met wilgen. Er zaten licht groene knoppen in de takken, er waaide een windje dat de wolken opstapelde en de ziekenhuislucht uit hun kleren blies. Ze zaten elkaar achterna. In de verte blafte een hond. Hijgend riep Sammy: "Wie het laatst bij de kruising is, is de verliezer!" Dat was niet eerlijk want hij reed voorop en hij had een racefiets. Maar Joram kon niet protesteren omdat Sammy er al vandoor was. Joram ging staan op de trappers en fietste wat hij kon. Sammy kreeg steeds meer voorsprong, Joram zag dat het zinloos was om te proberen nog te winnen en liet zijn fiets uitrijden zonder te trappen. Hij zou een nieuwe wedstrijd eisen. Ondertussen keek hij waar het geluid van de blaffende hond vandaan kwam. Een eindje verderop stond een grote vervallen boerenschuur in een stukje weiland. Voor de schuur zag hij een grote donkere gedaante die hem bekend voorkwam. Hij durfde het niet te geloven, dat leek Satan wel, hij klonk ook hetzelfde. Joram reed door tot aan het bruggetje dat over de sloot lag en toegang gaf tot het weiland. Sammy stond een eind verderop met zijn armen in de lucht zijn overwinning te vieren. Joram wenkte hem. Eerst wilde Sammy niet komen omdat hij dacht dat het een truc was van Joram. Maar toen hij toch bij Joram kwam was hij nieuwsgierig. "Dat is de hond van Ali", zei Joram. Sammy vroeg: "Weet je het duizend procent zeker?" "Ja, hij heet Satan. Kijk maar hij blaft niet eens meer", zei Joram en wees naar de hond. Satan kwispelde en trok zijn ketting strak, ze konden hem zelfs horen hijgen. "Wat zullen we doen?" vroeg Sammy. "Eigenlijk moeten we gaan kijken wat er in de schuur gebeurt", zei Joram, die niet zo veel zin had om nog een keer gevangen genomen te worden. Maar Sammy was meteen enthousiast. "Kom op dan verbergen we de fietsen onder de brug. Dat was makkelijker gezegd dan gedaan, maar na wat glibberen, waren de fietsen verstopt. Joram's fiets stond wel met twee wielen half in het water. "Eentje moet er op de uitkijk staan en eentje moet gaan

spioneren", stelde Sammy voor. Ze gooiden een munt op en Joram die al een sterk voorgevoel had, was de spion.

Hij haalde diep adem en stapte het brugje op. "Als er wat is, fluiten hè?" zei hij nog. Langzaam maar zeker kwam hij dichterbij de hond die heftiger begon te kwispelen. Joram hield de schuurdeur goed in de gaten, maar het bleef stil. Hij stopte even om Satan te aaien en liep toen snel door naar de zijkant. Bijna alle verf was van het hout af. Er zaten wel een paar kleine raampjes in de schuur, maar die zaten erg hoog. Hoe moest hij binnenkomen? Hij probeerde een kier te vinden om door te gluren, niets te vinden. Aan de achterkant was het al niet beter. Hij sloop terug naar de voorkant, net toen hij de hoek omging zwaaide de deur piepend open. Joram dook in elkaar en keek verschrikt naar het brugje. Sammy was nergens te bekennen. Joram zag de dikke rug van Ali, hij rookte een sigaar en keek speurend rond. Joram zat achter het hondenhok van Satan en hield zich zo stil dat hij vergat te ademen. Ali gooide de rest van zijn sigaar in het gras en ging weer naar binnen. Waar zat Sammy toch? Joram kroop in het hondenhok, het was er donker en krap, maar voorlopig zat hij daar veilig. Hij moest even nadenken. Plotseling hoorde hij duidelijk de stem van Gijs: "Wat een klutenwerk, blij dat het bijna klaar is." "Ja", antwoordde Ali kort. Joram wende langzaam aan het weinige licht dat in het hondenhok aanwezig was. Er lag redelijk vers stro op de vloer en er stond een bak met water. Het geluid van de mannen kwam van de achterkant. Hij betastte de achterwand van het hok. Het voelde als rubber en het bewoog. Voorzichtig tilde hij het rubberen vel op dat voor een gat in de wand van de schuur hing. Het gat was niet zo groot, Joram betwijfelde of de hond daar wel door kon. Uiterst behoedzaam en diep geknield gluurde hij onder de lap door. Hij zag alleen een stel oude planken en een vuile vloer. Hij durfde eigenlijk niet, maar wilde nu niet te stoppen, wat zou hij dan tegen Sammy moeten zeggen? Joram kneep zijn lippen op elkaar en ging op zijn rug liggen. Hij tilde het rubberen vel op en schoof zo stil hij kon zijn hoofd door de opening. Een snelle blik links, een snelle blik rechts, niemand te zien. Hij hoorde de mannen wel, ze mopperden tegen elkaar. Joram schoof centimeter voor centimeter verder, hij zag de balken van het dak. Het hing er vol met spinrag dat dikke draden had gekregen van het stof. Hij hoopte dat de mannen bleven waar ze waren en niet plotseling tevoorschijn zouden komen. Als hij nu ontdekt werd zat hij als een rat in de val. Zijn halve lijf was nu door de opening geschoven. Het laatste stukje met zijn benen ging vlotter.

Joram ging op zijn hurken zitten en gluurde door een spleetje tussen de planken van de scheidingswand. Het vertrek werd verlicht door een armzalig gloeilampje dat hoog tussen de balken hing. De schuur was grotendeels leeg. Het duurde even voor Joram kon zien wat zich daar allemaal afspeelde. Tot nu toe was Joram vrij kalm geweest, maar toen hij Gijs zag zitten begon zijn hart zo hard te kloppen dat hij het voelde in zijn keel. Gijs zat diep over een tafel gebogen en prutste aan een pluche dier. Ali liep te ijsberen en rookte een nieuwe sigaar. Op de tafel lagen een paar speelgoedbeesten en in een plastic tasje naast de tafel zaten er nog meer. Gijs haalde een deel van de vulling eruit en stopte er iets in. Joram kon niet zien wat precies. Ali vroeg plotseling met zware stem: "Duurt het nog lang?" Joram schrok zich rot. "Wil jij het liever zelf doen dan?" snauwde Gijs. "Nee, jij bent de specialist toch?" antwoordde Ali. De mannen zwegen weer. Joram vond het tijd worden om maar weer te vertrekken. Terug ging makkelijker, omdat hij nu de flap niet omhoog hoefde te houden. Joram was al in gedachten bezig om het verhaal aan Sammy te

vertellen, toen hij de schrik van zijn leven kreeg. Een donderende stem brulde: "Gevangen! Ik heb je nieuwsgierig rotventje." Zijn enkels werden vastgepakt door twee ijzersterke handen. Joram probeerde te schoppen, zich los te rukken. Maar onverbiddelijk werd hij terug de schuur ingetrokken. "Aha kom eens bij Ali, jij prutsgarnaaltje" brulde Ali. Buiten blafte Satan. Joram hoorde zichzelf roepen: "Sammy, Sammy, HELP! HELP!" De hond ging nog harder tekeer. Joram zat vast tussen de grond en de stijve rubberflap, die hard op zijn borst drukte. Ali trok harder aan zijn enkels. Joram gilte het uit van de pijn. Satan probeerde het hok in te komen, maar er was te weinig plaats, alleen zijn gigantische kop stak door de opening. Hij likte aan Joram's gezicht. De adem van de hond stonk verschrikkelijk. Ali vloekte tegen de hond: "Los Satan, af! hij is voor mij!" Joram dacht dat hij zou flauwvallen van de pijn toen Ali een enorme ruk aan zijn enkels gaf. Joram schoot door het gat, het rubber stroopte over zijn gezicht, het deed zeer.

Ali was achterover gevallen en krabbelde overeind. Joram bleef liggen, hij had een bloedneus en zijn enkels schrijnden. Ali greep hem bij zijn haar en sleurde hem naar de tafel, waar Gijs gemeen zat te lachen. "Zo spion, wat heb je allemaal gezien en gehoord?" vroeg Gijs en pakte duidelijk en langzaam zijn mesje van de tafel. Joram was te veel met zijn bloedneus bezig, hij voelde zich niet zo bang meer. Als hij hier moest sterven, dan moest dat maar. Hij voelde een vreemde droefheid en ook zelfmedelijden. Ondertussen probeerde Gijs hem bang te maken, maar Joram luisterde niet meer, hij dacht aan thuis, waar het veilig was, aan zijn kamer aan zijn vader, aan Liesje, die hij nooit meer zou zien.

Liesje die hem zo lief kon overhalen om met haar te spelen, ook als hij daar geen zin in had. Ze wist precies hoe ze haar grote broer moest bewerken. "Asjeblijft Joram, ga je met Liesje spelen?" "Nee, ik ben bezig met lezen" zij hij dan. "Kom maar, samen" hield ze vol. "Strakjes, als ik klaar ben" probeerde Joram het dan uit te stellen. "Asjeblijft?" Joram was opgestaan en had zijn boek neergelegd. "Zullen we buiten gaan lopen?" had hij gevraagd. Ja dat vond Liesje een fantastisch goed idee. Joram had behoefte aan frisse lucht, het lezen wilde toch al niet goed lukken. Het duurde vrij lang voor Liesje haar jasje, schoenen en sjaal aan had, bovendien wilde Liesje haar wagentje meenemen met de beer erin. Hij was blij dat ze eindelijk buiten stonden. Het was fris, rode neuzenweer, maar toch lekker met een flauw zonnetje. Gezellig kwetterend over de beer en ratelend met het wagentje waren ze langs een schoolplein gelopen. Liesje had aandachtig tussen het hek door gekeken naar de spelende kinderen. Daarna had ze Joram glunderend aangekeken en gevraagd: "Zag je dat? De kinderen?" Joram had geknikt. "Liesje heeft ook wielschaatsen," zei ze. Eenmaal bij de winkels, bleek dat Liesje precies wist waar het speelgoed verkocht werd. Ze bekeken meerdere etalages. Joram had een gigantische hijskraan ontdekt recht boven hun hoofd en knalgeel van kleur. In het zonlicht leek hij gloednieuw. "Kijk eens naar boven Liesje," had hij gezegd. Liesje keek omhoog, Joram zag een snottebelletje. "Waar is de meneer?" vroeg Liesje. "Daar in dat huisje," zei Joram en wees naar de cabine die daar hoog boven de grond aan de kraan zat. "Oh," zei Liesje. Joram verlegde de route langzaam aan richting huis. Hij begon het koud te krijgen, Liesje leek niets te merken, maar haar handjes waren roze van de kou. Nog één keer wilde Liesje in een etalage kijken, Joram moest haar zelfs optillen. Toen hij dat deed, bleef ze het wagentje met de beer vast houden. Zo stond Joram daar met zusje en wagentje. In de winkel was een winkeljuffrouw bezig met

het op de plank zetten van groene vaasjes. Ze haalde ze uit een doos die met oranje plakband was dichtgeplakt, daarop stond met zwarte letters **BREEKBAAR**

"Wat zeg je," snauwde Gijs. Joram had hardop de tekst gelezen van de rol oranje plakband die op de tafel van Gijs lag. Joram perste zijn lippen vast op elkaar en keek Gijs recht in zijn ogen aan, maar dat moest hij even later toch opgeven. "Kom op, inpakken en wegwezen," zei Gijs. Hij duwde Joram ruw in de richting van Ali, die hem meteen stevig om zijn arm greep. "Doe dat ventje in de achterbak, dan ruim ik hier op," Gijs draaide zich al om. Ali sleurde Joram met zich mee in een onontkoombare greep. Hij gluurde eerst door een kier van de deur en liep toen vlot naar de auto.

Joram zocht naar Sammy, maar die was nergens te zien. Handig zorgde Ali ervoor dat Joram in de achterbak terechtkwam, alsof hij vaker verboden zaken in een achterbak had geladen. Joram was bang dat hij zou stikken tot hij aan het duister gewend was en een spleetje licht ontdekte. Als er licht door kwam, kon er ook lucht door. Opeens ging de achterklep weer open en werden er boodschappentassen bij Joram gezet. "Blijven liggen en stil zijn of ik geef je een dreun," zei Ali. Hij voelde hoe de auto scheef ging hangen toen de zware Ali erin ging zitten. Even later hoorde hij de portieren en de rotstem van Gijs: "Dat beest moet achterin, rijden maar!" Joram bracht zijn hoofd naar het spleetje waar licht door kwam, hij herkende de boomtoppen, ze waren van de bomen op het weggetje waar ze hadden gefietst. Al snel raakte hij kwijt waar ze nu precies waren. Het was moeilijk om te zien waar je was als je alleen de bovenkant van de huizen zag. Het werd helemaal moeilijk toen ze de stad uitreden, het enige bord wat Joram zo vlug kon herkennen was het bord met een vliegtuig, gingen ze naar de luchthaven? Het rook naar benzine in de achterbak. Soms hoorde hij het gesnuffel van Satan en één keer klonk er een laag geblaf, onmiddellijk gevolgd door een scheldpartij van Gijs. Joram probeerde of hij de achterklep open kon krijgen door aan het mechaniek te prutsen, maar het ging niet, zijn vingers kregen geen beweging op de vette onderdelen. Door de bekleding heen hoorde hij de radio schetteren en de bromstemmen van de mannen, het was niet te verstaan wat ze zeiden. Joram wou dat hij zijn walkietalkie bij zich had, maar die was nog bij Sammy. Waar zou Sammy zijn? Joram onderzocht de inhoud van de plastic tassen, ze zaten vol met speelgoed vooral grote knuffeldieren. Daar had Gijs toch aan zitten werken? Hij maakte zijn zakmes los van zijn riem, dat was nog niet zo makkelijk in een liggende houding. Met het mes pulkte hij de buik van het beest open bij het beetje licht dat door het gaatje viel. Met zijn vingers graaide hij door de vulling. Ja, hij voelde iets hards. Hij trok het eruit en probeerde te zien wat het was. Tot zijn stomme verbazing was het een heel mooi chinees beeldje. Hij stopte het in zijn broekzak en deed het beest terug op dezelfde plaats in de tas. Hij had net zijn zakmes weer vastgemaakt, toen hij gevloek hoorde. De auto mindere vaart en nam een laatste paar bochten voor hij stopte. Het werd donkerder door het spleetje, tot Joram niets meer zag. De radio ging uit de portieren open. Joram hoorde de mannen weglopen. Zo bleef het een hele tijd stil. Joram wachtte en hoe langer het duurde hoe bezorgder hij werd. Toen hij bijna in paniek was ging de achterklep open. Joram werd er uitgesleurd. Daar stond hij te knippen, hij wreef met de rug van zijn hand onder zijn neus, het jeukte. Joram zag niet veel in de hal die alleen schemerig verlicht werd door wat daklichten. Ali kwam aanlopen en sleurde een gigantische kist achter zich aan. Toen hij bij hen was liet hij de kist vallen, de klap donderde door de lege hal. Gijs wrikte met een koevoet de deksel open die met enorme spijkers vast zat. In een

vreemde taal stond op de kist waar hij heen moest. De letters waren met rode verf op het hout gespoten. De kist zat vol met houtwol, verder niets. Gijs gebaarde met de koevoet dat Joram in de kist moest. Ali had de tassen uit de auto gepakt en legde die bij Joram in de kist. De kist was groot genoeg voor Joram om te liggen.

Voor de deksel dichtging zei Gijs nog: "Als je op je bestemming aankomt zul je wel mager zijn." Door het hout hoorde hij de mannen lachen. De kist werd dichtgespijkerd. Joram wist dat het afgelopen was met hem, hij zou zijn vader en zijn zusje nooit meer terugzien. Waarschijnlijk zou hij sterven van dorst en honger, of misschien stikken. Hij dacht aan zijn moeder die al in de hemel was. Hij kon het niet helpen maar de tranen rolden plotseling over zijn wangen. Machteloos huilde hij zonder geluid. Hij hoorde hoe ze grappen maakten en hoe ze wegliepen om nog een pilsje te drinken.

HOOFDSTUK 5

"Joram! Joram, ben je daar!" Joram schrok zich rot. Hij hoorde Sammy's stem gedempt, maar toch kon hij horen dat Sammy bezorgd was. "Sammy! Haal me hieruit, snel!" "Joram zit jij in de kist, hoe krijg ik die open dan?" vroeg Sammy een beetje sikkeneurig. "Ik heb me helemaal de klere gefietst. Gelukkig ken ik de weg omdat ik wel eens ga vissen in de sloten hier in de buurt, anders had ik je nooit gevonden," zo kletste Sammy maar door. Joram was blij met het gemopper van Sammy. "Zoek de koevoet," riep Joram. "Wat is een koevoet nu weer?" riep Sammy terug. "Een breekijzer," riep Joram ongeduldig. "Er ligt hier helemaal niets alleen stro," zei Sammy. "Dat is houtwol," Joram begon wanhopig te worden, straks kwam Gijs terug en was het te laat. "Zoek in de auto naar gereedschap," riep Joram, die een goed idee had. Sammy opende op aanwijzingen van Joram de achterklep en vond een set gereedschap plus een krik. Eerst sloeg Sammy de schroevendraaier tussen de deksel en de kist. Daarna kon er een stang van de krik tussen en uiteindelijk was Joram vrij.

Ze sloegen elkaar op de schouder. "Heb je gehuild?" vroeg Sammy. "Nee, ik had last van de houtwol," jokte Joram. Ze vonden een stapel autobanden, legden er een in de kist en timmerden hem weer dicht. Een van de spijkers was krom en ging er niet meer in. Ze ruimden alles op, het gereedschap en zelfs de houtwol die met Joram de kist uit was gekomen. Helemaal tevreden met hun werk, maakten ze dat ze weg kwamen.

Joram zat bij Sammy achterop, de akelig dunne bagagedrager sneed in zijn billen. Zwijgend reden de jongens naar het centrum. "Zullen we terug gaan over de wilgenweg, we moeten je fiets nog ophalen, die ligt nog onder het bruggetje," stelde Sammy voor. Het was de kortste weg wist Joram. Hij voelde dat het een slecht idee was, maar wist zo snel niet waarom. Zo reden ze even later, opnieuw over het weggetje met de sloten aan weerskanten. Een eind verderop stond de schuur van Gijs. "Ben je al moe riep Joram tegen de wind in, want het was harder gaan waaien. "Nee hoor" riep Sammy. Joram wist dat het waarschijnlijk nog waar was ook. Sammy was de beste fietser van de klas. Hij had korte maar, erg sterke benen en won altijd met fietswedstrijden. Om te bewijzen dat hij niet moe was begon Sammy harder te rijden. Hij ging staan op de pedalen en maakte steeds meer vaart. Joram probeerde het geslinger zo goed mogelijk op te vangen zonder tegen te werken. Zijn achterwerk doorstond nu helse pijnen. Joram was van plan vol te houden tot ze bij het brugje waren. Hij probeerde langs de rug van Sammy te kijken, maar dat lukte niet door het slingeren. Sammy was helemaal gefixeerd op het fietsen, met zijn hoofd naar beneden gebogen, pompte hij met alle kracht op de pedalen. Zo kwam het, dat hij op het laatste moment pas zag dat de auto van Gijs hen tegemoet kwam rijden. Toen duurde het nog even tot hij doorhad wat er gebeurde. Hij kon onmogelijk langs de auto, zo smal was het weggetje. De auto remde en ook Sammy ging vol op de rem staan, hij trok een spoor in het grit van de weg. Joram sloeg met zijn kin tegen de rug van Sammy. Sammy brulde: "Dat zijn ze, wegwezen!" Joram was opgelucht dat hij kon gaan staan en verbaasd door de plotselinge stop. Met stramme benen stond hij daar op de weg en keek ongelovig naar de auto van Gijs. De portieren gingen open. De mannen scholden, de hond blafte. Gijs en Ali probeerden uit te stappen, maar dat viel tegen, ze moesten zich vasthouden aan de portieren en glibberden over het gras

van de walkant. Sammy had zijn fiets gedraaid en riep: "Kom Joram, kom!" terwijl hij begon te fietsen. Joram wilde wel, maar kon niet, zijn benen sliepen. Hij had er geen controle over. Het portier waar Gijs aan hing brak af en Gijs gleed met deur en al naar beneden. "Fietsen! rijden dan! ga maar Sammy, ga dan!" riep Joram. Ali begon op te schuiven van de plaats van rijder naar de plaats achter het stuur. Sammy speerde weg op zijn fiets. Joram dwong zijn benen te gehoorzamen, hij voelde het prikken van duizenden naalden, van zijn voeten tot zijn heupen. Hij negeerde de pijn en strompelde naar de auto met zijn onwillige benen. Hij zag Ali verbaasd kijken. Met een uiterste inspanning sprong hij op de motorkap en daarna op het dak van de auto, hij hoorde het dak knikken onder zijn gewicht. Hij zag Gijs aan de rechterkant, beneden in het water tot aan zijn middel, de deur van de auto was gezonken. Joram liet zich op zijn gat vallen, weer een deuk in het dak, en gleed aan de achterkant van de auto af. Zo goed als hij kon rende hij naar het brugje. Hij hoorde Gijs roepen: "Pak jij die kleine op de fiets, ik grijp die andere spion wel," De auto werd gestart en begon te rijden. "Argh klerejong, ik verzuip je hier ter plekke als ik je te pakken heb," gromde Gijs. Hij probeerde omhoog te klimmen maar gleed weer naar beneden. Nu hij nat was kon hij zijn zware lijf helemaal de kant niet op krijgen. Joram was bij het brugje en zag daar opgelucht een stukje van zijn fiets onder uitsteken. Hij gleed op zijn kont naar beneden, één voet kwam in het water terecht, maar daar gaf hij niets om. Hij hoorde Gijs schelden. Gijs had het opgegeven om naar boven te klimmen en waadde nu moeizaam richting Joram. Joram rukte zijn fiets los die half in de blubber lag. Gijs kwam langzaam dichterbij. De steken in Joram's benen werden iets minder, maar hij kreeg de fiets niet de kant op. Telkens gleed hij weer terug. Gijs grijnsde zijn smerige tanden bloot. Joram hield zich met één hand vast aan de brug boven hem en trok met de andere aan de fiets. Dat ging beter, hij duwde de trapper in de grond zodat de fiets zou blijven hangen en klom nu zelf op de kant. Gijs was onder de brug. "Ik heb je!" zijn hand graaide al naar het achterwiel. Joram brulde: "Nee!" en trok en trok, de fiets kwam los en eindelijk kon Joram hem op de weg krijgen. Snel nu, voor Gijs ook op de kant zou klimmen. Joram sprong op zijn fiets en reed weg, hij schoot eerst nog van de trapper af met zijn modderschoen en deed zijn kruis pijn. Hij had al een flink vaartje voor Gijs op de weg stond. Joram keek over zijn schouder of hij Sammy zag, maar geen Sammy en geen auto te zien. Gijs kon hem niet meer inhalen, hij probeerde het niet eens, wel stond hij te tieren en met zijn vuist te zwaaien. Joram kreeg vleugels van angst en opluchting. In een minuut leek het, was hij thuis.

Hij zette zijn fiets achter in de tuin zodat die vanaf de straat niet te zien was. Hij rende naar de telefoon en draaide het nummer van Sammy. Sammy's moeder nam op. Joram schrok zo dat hij even niets wist te zeggen. Tot hij kon stamelen: "Is Sammy thuis mevrouw?" "Nee, die zou toch met jou gaan spelen?" "Oh, wacht even ik hoor de voordeur," zei ze. "Ja, dat is Sammy ik vraag wel of hij je straks terugbelt, dag Joram." Beteuterd hing Joram op. Hij hoorde voetstappen en opeens stond de kamer vol, Lola, zijn vader en Liesje. Ze begonnen allemaal tegelijk te praten: "Oh arme kind, wat is er gebeurd?" Joram had er de pest aan als Lola hem kind noemde. "Joram, heb je een ongeluk gehad?" klonk zijn vader bezorgd. "Joram, heb je bloed?" Liesje trok aan zijn broekspijp. Hij ging op zijn hurken zitten, Liesje voelde met een vingertje aan zijn neus. "Ja, Joram heeft zich gestoten, maar het is al bijna over," zei Joram, hij moest een beetje lachen om het bezorgde gezicht van Liesje. "Ja, nu is het bijna over, jij moet niet naar het ziekenhuis hè?" zei ze. Joram sloeg zijn armen om haar heen en Liesje hing meteen om zijn nek. "Gaan we samen winkeltje spelen?" zei ze hoopvol. "Later, eerst moet hij in bad en schone kleren aan," zei Lola. Ze

duwde Joram naar de trap en praatte verder. Joram keek om naar zijn vader, die knikte naar hem: “straks,” vormden zijn lippen zonder geluid. Joram knikte. Lola praatte maar door, terwijl ze schone kleren klaarlegde en een handdoek pakte. Ze moedigde hem aan om in bad te gaan, maar hij wachtte tot ze uit de badkamer ging. Met Lola kon hij moeilijk praten, ze stelde altijd meerdere vragen tegelijk en als hij dan begon aan een antwoord stelde ze nog meer vragen terwijl hij nog niet was uitgesproken. Een beetje rozig na zijn lange bad en met schone kleren kwam hij beneden. Zijn vader stelde voor: “Zullen we even een stukje lopen, om te praten?”

Samen liepen ze buiten, het was tijd voor het avondeten en rustig op straat. “Weet je een plek waar we kunnen zitten?” Joram wist wel iets, hij nam zijn vader mee naar een geheime plek, waar hij wel eens met Sammy kwam. Het was midden in de stad en niemand kende die plek. Het was mooi aan het water, de zon stond laag, de bootjes dobberden. Nieuwsgierig volgde zijn vader hem. Een beetje wringen langs het hek, even langs een smal randje. Dit was het huisje van de brugwachter. Aan de waterkant was een strookje kademuur waar je kon zitten, met je rug tegen het huisje. “Dit is een mooi plekje,” zei zijn vader tevreden. Hier was je alleen zichtbaar vanaf het water. Joram schoof met zijn voet een stokje van een ijsje in het water en begon met zijn verhaal. Hij vertelde alles; van het vreemde kaartje, dat hij van de vreemde man had gekregen, van Gijs en Ali Bengali, van Satan en Sammy, zijn avonturen in de winkel en de schuur. Hij vertelde en vertelde. Gelukkig kon zijn vader wel goed luisteren, hij liet hem helemaal uitpraten. Joram keek naar zijn vader, die had een ernstig gezicht. Zijn vader zei meestal niet zo veel, maar zijn gezicht was knalrood geworden. “Dat is een serieus verhaal, morgen heb ik dienst, dan moet je maar mee naar het bureau. Ik zal vragen of Wim je aangifte wil opnemen. Kun je iets bewijzen? Weet je het nummerbord van de auto misschien?” Nee dat wist Joram niet, hij had er niet aan gedacht. “Maar het is een beige roestbak en de deur van de bestuurder ontbreekt. En ik heb dit,” zei hij. Uit zijn broekzak haalde hij het kaartje van de winkel en het beeldje dat hij uit het speelgoed gepulkt had. Zijn vader bekeek het aandachtig. “Weet je wat dit is? Dit is een netsuke van ivoor, antiek, duur en zeldzaam, dit komt uit Japan.” Even was zijn vader stil, “Ik ga thuis meteen bellen. Niemand komt er aan mijn kinderen. Zijn vader begon nu op dreef te komen. Vuile schoften, ik zal krijgen. Zo bleef hij nog even doorfoeteren. Hij legde een grote hand op Joram’s hoofd. “Jij hebt het goed gedaan en Sammy ook, morgen trakteer ik op taart.” Joram zei: “Maar als ze er nu achter komen dat ik hen verraden heb, dan nemen ze misschien wraak op ons.” “Wees daar maar niet bang voor, tegen de tijd dat die uit de gevangenis komen zijn het oude mannen en ben jij een grote sterke vent. Bovendien heb je ze al eens verslagen, ik denk niet dat ze nog eens hun vingers zullen branden aan jou. Je mag niet zomaar kinderen ontvoeren en martelen hoor, die lui moeten boeten.” Ze waren allebei stil en keken naar de ontelbare schitteringen op het water. Joram’s maag borrelde. “Zullen we naar huis gaan om te eten?” vroeg zijn pa. “Wat eten we?” vroeg Joram. “Pizza” zei zijn vader. Ze keken elkaar aan en schoten in de lach.

AFLOOP

De volgende dag ging Joram met zijn vader mee naar het politiebureau, er volgde een paar uur van praten en uitleggen. Joram leverde het kaartje in en het beeldje. Alles werd keurig opgeschreven en Joram zette zijn handtekening. Sammy werd gebeld en moest ook zijn verhaal komen doen. Sammy mocht mee naar huis met Joram en daar aten ze taart zo veel ze wilden, Liesje ook natuurlijk. De jongens voelden zich echte helden en spraken opgewonden over hun belevenissen. Daarna speelden ze in de tuin. Toen zijn vader 's avonds thuis kwam, aten ze gebakken aardappelen en sla. Hij vertelde dat Gijs en Ali diezelfde dag nog gearresteerd waren. De politie had ook de speelgoedieren gevonden die vol zaten met smokkelwaar. Satan zat zolang in een kennel. Dat vond Joram wel zielig, maar zijn vader wilde de hond niet in huis. Een paar dagen later kreeg Joram een kaartje uit Australië. En nog weer later beleefde Joram een nieuw avontuur.